

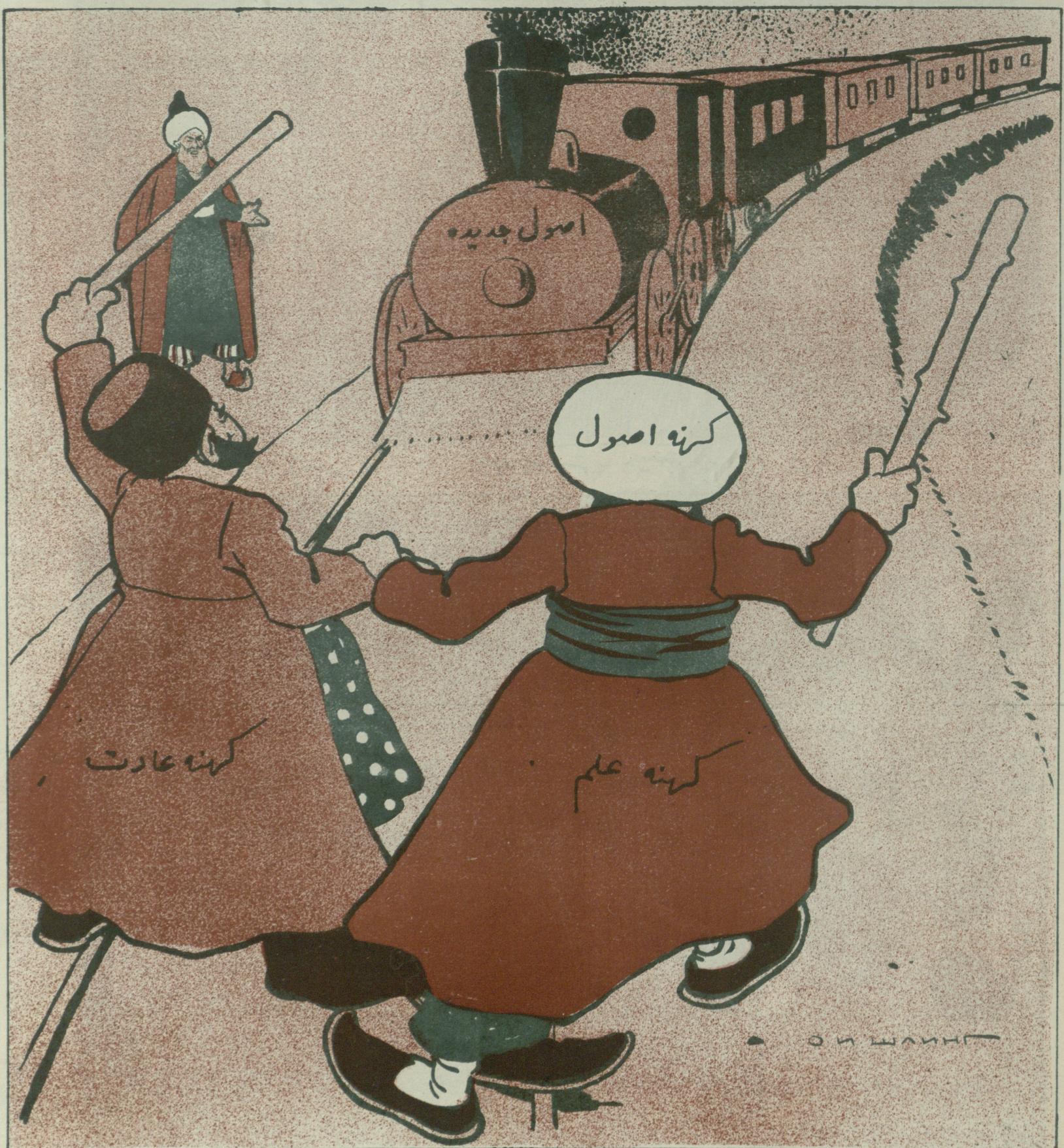
1909г.

دوردجى ايل

1909
ОКТЯБРЬСКАЯ
ЗОДЧИСТВО

ملا ناصر الدين

№2. Цъна 12 к. МОЛЛА НАСРЕДДИНЪ رقمی ۱۲ تک ۲

قۇيماڭىخە قىباقة گىددەن

ЛНТОГ С. БЫХОВА

بالا، دورنماییت ایشانگار . (شکی ده)

ایپیک رزا درودی

روشنیز

- بارک الله ارعلاف بوردا گنه گونه اون قیپک قازانارسان : ملتبده نه وار !

اداره و قاتور
تفلیس، داویدوف کوچه‌سی نمره ۲۴.
Тифлісъ, Давидовская ул. б. № 24.
تلغرام ایچون آدریس: تفلیس، ملanchur al-din.
Тифлісъ, „Молчанасреддинъ“
Редакція фурналъ „МОЛЧАНАСРЕДДИНЪ“
اعلان قیمتی
قابو صحیفه‌د میطیت ایله بروسطری ۱۰ قپک، دال صحیفه‌ده ۷ قپک.
آدریس ده گیشمک حقی ۳ دانه یدی قپک لک ماوچه‌در.
نسمه‌سی اداره‌مزده ۱۰ قپک، اوزگه شهرلرده ۱۲ قپک.

آبونا قیمتی

قافقازده و روسیه‌ده	۱۲ آیلغی	- ۵ منات
»	۶ آیلغی	- ۳ منات
»	۳ آیلغی	- ۱ منات ۶۰ قپک
اجنبی مملکت‌لرده	۱۲ آیلغی	- ۶ منات
»	۶ آیلغی	- ۳ منات.
نسمه‌سی اداره‌مزده ۱۰ قپک، اوزگه شهرلرده ۱۲ قپک.		

۱۹۰۹ ۱۱ یانوار

هفت‌ده بر دفعه چیخان ترک مجموعه‌سی در.

۱ محرم ۱۳۲۷ بازار

Акционерное Общество „ГРАММОФОНЪ“

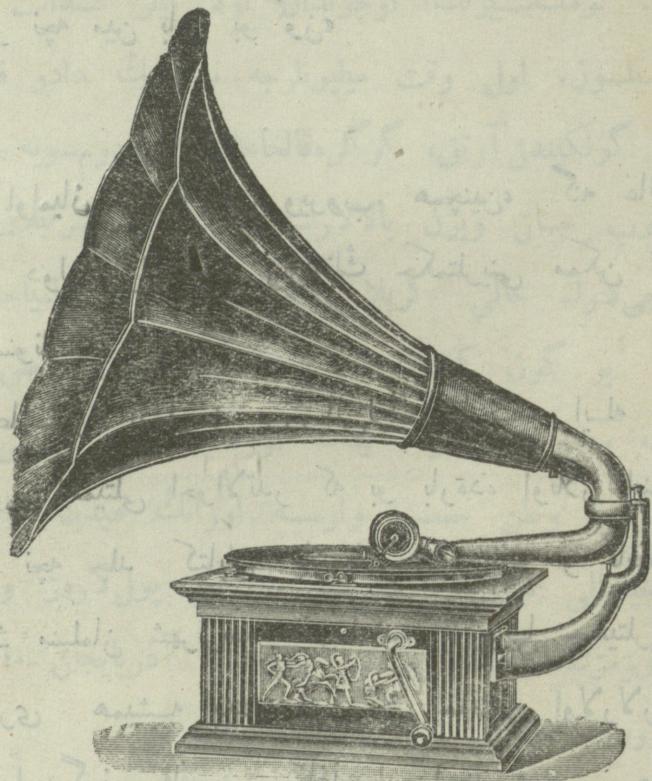
Тифлисское Отдѣленіе.

Головинский проспектъ, № 9.

غراماфон

تفلیس، غالاوینسکی کوچده نومر ۹.
بوراده گوسته‌ریلن فابریقا نشانه‌سنه لازم‌در دقت ایله‌مک.
هر بر غرامافون‌مزرگ و غرامافون حصه‌لرینک اوستنده بو نشانه وار.
دانیشان ماشینالارگ هیچ بر فابریقادی‌لک اختیاری یوخر ماسینالار اوزوینه
غرامافون آدی قویسون، اوندان اوتری که غرامافون محض بزیم پایینت‌لی
ماشینالاریمزن عبارت‌در.
غرامافون . . . . . ایو ایچون الا گوزل بر مشغولیت‌در.
غرامافون . . . . اوخویور، چالیر، گولور، و غیره.
غرامافون . . . . واسطه‌سی‌ایله ایوده سازنده و اویناماق مجلسی قورماق اوکور.
غرامافون . . . . دنیاده اولمچی دانیشان ماشینادر، وهمیشه اولمچی اولاچاق.
بزیم ماشینالارگ تعریفی: میخانیزه‌ی ساده، محکم، چوخ پاشیان، ظاهری
گوزل و هامیدان واجب-طیعی سنسنی اوز حالتنده چخاردیر.

دیقاپرگ برندن ایک طرفی پلاستینقالار باشلانوب ساتیلماغا: خردالاری ۷۵ قپک، «غراند» آدلی‌لاری بر منات ۵۰ قپک هر بری.
مصلحت گوروریک آشاغه‌ده آد-ویریلن چالوب اوخوماق‌لارینه هیچ اولماسه امتحان ایچون‌قولاق آسسونلار:
مجید، سید، باقرات، محمد خلیلوف، محمد قلی شیشه‌لی، مشهدی غفار ایرانی، هلال، خانم‌لاردان وارواراء آتنا.

ایسقیریچاچی‌لار: آرشاق و امیرجان، تارزن اوئیس (کامافچه) سیوی میرزا قلی (کامانچه). دودوکچی‌لر:
مرزا علی میر صادقوف؛ زورناچی‌لار: باقرات و آویتیق و غیرلری و غیرلری.

!!! فاتالوقلار و سیاهی‌لار پول‌سزدولار !!!

!!! ساخته‌لرندن احتیاطلی اولسگز !!!

«نجه قان آغلا» سون داش بو گون
قىرخىلىرىن گور نچە مىن باش بو گون»

مئلى او لمىان زىزىلە يوز ويروب. همچىن، كەنە عالملار
مجال يو خدر. عاشورا گونى ايکى يوز يىتمش مىلييون
او گرنسونلر.

عاشورا ايىشلىيمز يوروپالى لرڭ ئظرندە ايلە بىر
غىرييە و اهمىتلى احوالاتىدە كە بو بارەدە اونلار ايندى
يەتك نچە جلد كتابلار يازىبىلار. ايرانڭ و قاقدا زەڭ
بو يۈك مسلمان شەھىرنىدە مەرمىلەدە يوروپا جمعىتلىنىڭ
عضولىرى هىمىشە پىش از وقت حاضر اولارلار و
عاشورا گونى قلمى و كاغذى جىيلرىنە قويوب چىخار
لار اوجا دىوارڭ اوستتە و تماشا ايليوپ ايشىتىدىكلىرى
نى تفصىلا يازارلار. و گوردىكلىرىنى فوتۇغرافىيە
عکسلىينى گوتوروب آپارالار.

بو قسم سياحلارك بىرى دونن گلەمىشى ادارەمزمە
بو جناب لىسابون شەھىرنىدە بىر جمعىتىڭ عضويدىر.
اونڭ بو ايل قاقدا زەڭ كەنەن قىسىدى اوچ مطلب
او گرنمىكدر.

بلى، باشلار باشلىيوبىلار قىرخىلەماغە. دەللاڭ دكانلارنىدە
باش يارىلاجاق.

ولاكن بۇنلار ھامىسى كەنە سوزىلەر. اما
بورادە بىر مطلب وار كە بلەكە او خوجىلارمىز اونى
ايىشىتمەمش اولا. بو بارەدە لازم بىلەرىك بىر آز
دانىشاق.

يىر يوزىنە غىرييە بىر احوالات باش ويرىنە يورو
پانڭ فى جمعىتلىرى چوخ خىجلەر چىكوب آدام-لار
گوندىرىلىر كە تازە وقوعاتى علم و فن طرفندىن
او گرنسون و سورا جمعىتى عرض ايلەسون

بىلەلكن يوروپا دە علم و فن ترقى ايلىوب.
مثلا، آميريقانڭ فلان شەھىرنىدە گون تاماً تو تو.
لاجاق. قباقجه همان شەھەرە هە مەملەكتىڭ جغرافىيا جمعىت
لەرندىن دستە دستە عالملار گوندىرىلىور كە گونڭ تو توول.
ماق سەرلىينى دخى دە ياخشى او گرنسونلر. مثلا ايتالىيادە

سکن مقال.

نچه گون بوندن قباق آغدام بازارنده دوره‌شدم گوردم
 که بر دیلیجانک ایچنده ایکی ملا گلیر که لاب دیلیجانی
 دولدوروبلر و جماعت بونلاری گورنده قویوب قاچدیلر. دیدیم
 آی جام هارا قاچورسگز؛ بونلار شوشی شهرینک لاب زوربا
 ملالاریدر گلون گیدک قوللوقلارینه سلام ویرک. ییری دیدیم
 من گیتمیرم، چونکه منی گورنده توراج ایسمیور. او بریده دیدیم
 هاواخ منی گورور نار ایستیور. خلاصه، یوزه کیمی آدمدن
 هر بری دیدیمک هندن فلان زاد ایستیور. خلاصه، بو روحانی
 آتالاریمزی گورنده یقین ایلدیم که بونلار بـ و قیش گوننده
 مات ایشندن اوتری گلوبلر. او ز اوزیمه چوخ شکر ایتدیم که
 لیزیمده ملت قیدینه قلان آغالاریمز واریمش. اونلارک گلمکنندن
 خیال ایلدیم که اولا بیلر که اونلار بو سویوقده گلوبلر که
 جماعتندن اعنه یعقوب کوچه‌لرده آیاغ یالین گزن یتیم‌لاریچون بر
 مکتب آچسونلار. ملالارده گلوب آغدام بازارینک یا ووقدنه (مراد
 بـ گلوب) آدینده بر یerde منزل ایتدیلر. منده بر آدمدن سوروشوم
 که آغالار بو سویوق گوننده زحمت چکوب نهند اوتری گلوبلر
 دیدیمک کیان کشمکدن اوتری. من بو سوزه اینانمیوب گیتمیرم
 آغالارین قوللوقلارینه که گوروم بو نجه سوزدر. گوردم که
 مجلس باشدان ایاغا کیمی آدم ایله دولودر. ملالارده اوقدر
 اوشیوبلر که آز قالوبدر که دونسونلار. بردن گوردم که
 نچه قارا کله قند گتوردیلر. هر بونی بـ ملانک قباقه قویدیلر
 و هر برینک النده پـ کیت ویردیلر. یقین اونک ایچنده ده پـول
 واریدی. ملالار قندی قباقلارینه و پـ کیتی گورنده اوچجه بر
 گـ نشیدیلر. صوکرده بر برینک اوزینه باخوب بر گـولوسوندیلر.
 خلاصه مجلس او طرف بو طرفنه باخوب او ز اوره گـیمده اوزاده
 کـ خرجی حساب ایدیردیم. منم حسابه گـوره بش یوز منـاتـه
 کـیمـی خـرجـی اوـلـارـدـی. اـینـدـی آـیـ مـلاـ عـموـ بـورـادـهـ نـچـهـ مـسـئـلهـ
 وـارـ اوـنـلـارـیـ قـانـایـلـمـیرـمـ. منـ یـازـوـمـ سـنـدـهـ اوـخـوـ:ـ اـنجـیـ مـسـئـلهـ
 بـودـ کـهـ آـغـدـامـهـ وـ اـطـرـافـنـدـهـ اـونـ بـشـهـ کـیـمـیـ مـلاـ اـولاـ اـولاـ
 شـیـشـهـ شـهـرـینـکـ لـابـ زـورـبـاـ مـلاـلـارـیـنـیـ بوـ سـوـیـوـقـدـهـ سـیـتـیـلـدـیـهـ سـیـتـیـلـدـیـهـ
 بوـ اوـتوـزـ قـرـخـ وـیـرـسـتـ یـولـیـ گـلـمـکـدـنـ منـظـورـلـوـیـ نـهـ اـیـمـشـ.ـ وـ
 حالـ آـنـکـهـ یـلـدـیـرـ نـچـهـ نـصـ زـحـمـتـ چـکـوبـ شـیـشـهـ شـهـرـنـدـهـ فـقـیرـ وـ
 یـتـیـمـ اوـشـاقـلـارـ اـیـچـونـ برـ مـکـتبـ بنـاءـ اـیـتـمـشـدـیـلـیـلـ وـ کـوـچـهـلـرـدـهـ بـیـکـارـ
 گـزـوبـ دـیـلـنـچـیـلـکـ اـیـدـنـ یـتـیـمـلـرـیـ اوـرـادـهـ اوـخـودـورـدـیـلـرـ.ـ وـ بوـ
 قـیـشـداـ وـ بـورـانـدـاـ قـرـخـ وـیـرـسـتـ یـولـ گـیدـنـ مـلاـلـارـیـلـهـدـهـ اوـ مـکـتـبـ
 آـرـاسـیـ آـنـجـاقـ اوـتـوـزـ قـدـمـ اوـلـارـدـیـ.ـ بـونـلـهـ یـلـهـ اوـ مـلـتـ آـتـالـارـیـ
 بـرـجـهـ دـفـعـهـ اوـلـسـهـ گـیدـوبـ اوـرـادـهـ کـیـمـیـ یـتـیـمـ بالـالـارـینـیـ
 سورـوـشـمـدـیـلـیـلـ.ـ چـونـکـهـ اـیـنـدـیـکـ آـغـالـارـ زـحـمـتـ چـکـوبـ گـلـوبـلـرـ،ـ نـیـهـ بـرـجـهـ
 مـسـئـلهـ بـودـ کـهـ اـیـنـدـیـکـ آـغـالـارـ زـحـمـتـ چـکـوبـ گـلـوبـلـرـ کـهـ بوـ بـشـیـزـهـ
 دـفـعـهـ دـوـنـهـ مـجـلسـ صـاحـبـلـرـینـهـ وـ غـیرـلـهـ دـیـمـدـیـلـیـلـ کـهـ بوـ بـشـیـزـهـ
 منـاتـیـ نـاـحـقـ بـرـهـ خـرـجـ اـیدـوـسـگـزـ،ـ بـونـکـ نـهـ دـنـیـادـهـ سـیـزـهـ فـانـدـهـسـیـ

مـوـلـاـ:ـ اـگـرـ باـشـ یـارـمـاقـ شـرـعـاـ لـازـمـدـرـ وـ نـهـ سـبـبـهـ باـشـلاـ
 رـینـیـ یـارـانـلـارـکـ اـیـچـنـدـیـ یـهـ تـکـ بـرـجـهـ عـمـامـهـ لـیـ مـلاـ گـورـسـنـمـیـوـبـ.
 اـیـکـمـجـیـ:ـ هـمـیـشـهـ وـقـتـلـیـنـیـ قـمـارـ وـ چـاـخـرـ مـجـلـسـلـرـنـدـهـ
 کـیـچـیرـنـ مـسـلـمـانـ «ـ اـیـتـهـ لـیـغـیـنـتـلـرـیـ »ـ نـهـ قـصـدـ اـیـلهـ
 عـاـشـورـاـ گـونـیـ دـسـتـهـ قـبـاغـیـنـهـ دـوـشـوـبـ باـشـ یـارـانـلـارـکـ
 قـانـلـارـیـنـیـ دـسـتـمـالـلـارـیـ اـیـلهـ سـیـلـیـلـرـ؟ـ
 وـ اـوـچـوـمـجـیـ:ـ سـبـبـ نـهـدرـ کـهـ باـشـ یـارـانـلـارـکـ هـامـیـ
 سـیـ عـبـارـتـدـرـ مـحـضـ گـداـ گـدـالـرـدـنـ،ـ باـقـقـالـلـارـدـانـ وـ
 چـاـقـقـالـلـارـدـانـ،ـ وـ بـوـنـلـارـکـ اـیـچـنـدـهـ بـرـ نـفـرـهـ مـعـارـفـ
 اـهـلـیـ گـورـسـنـمـیـرـ؟ـ
 بـنـ بوـ سـؤـالـلـرـ جـوـابـ وـیرـهـ بـیـلـمـهـ دـیـلـکـ،ـ وـ قـوـنـاـقـمـ
 چـخـوبـ گـیـتـدـیـ.ـ بـوـ حـینـدـهـ قـوـلـاـغـمـهـ هـاـتـقـدـنـ بـوـسـیـلـ گـلـدـیـ:
 بـوـ گـوـنـارـدـهـ،ـ اـیـرـانـ دـهـ اـسـتـبـادـ اـیـلـهـ عـدـالـتـ بـرـکـ چـارـپـیـشـیرـ،ـ
 یـکـهـ بـرـ مـلـتـثـ دـینـیـ،ـ نـامـوـسـیـ،ـ حـقـوقـیـ،ـ وـطـنـیـ تـهـلـکـهـ دـهـ
 دـرـ.ـ کـوـمـکـسـیـلـاـکـ اوـجـوـنـدـانـ اـوـلـاـ بـیـلـ عـدـالـتـ طـرـفـیـ
 باـسـیـلـسـوـنـ.ـ اـوـلـ وـقـتـ مـیـلـیـوـنـارـجـهـ مـظـلـومـثـ دـادـوـ فـرـیـادـیـ،ـ
 بـوـ گـوـنـکـینـدـنـ آـرـتـقـ،ـ گـوـگـلـرـقـالـخـاـجـاـقـدـرـمـ بـرـاـوـدـوـمـ سـوـیـهـ حـسـرـتـ
 قـالـوـبـ جـانـ وـیرـنـ بـالـلـارـکـ،ـ قـارـنـلـارـیـ يـرـتـیـلـانـ آـنـاـ
 باـجـیـلـارـکـ حـالـیـ کـرـبـلاـ وـقـعـهـ سـنـدـنـ آـشـاغـهـ قـالـمـیـاـجـاـقـدـرـ.
 بـوـ گـونـ کـرـبـلاـ مـیدـانـیـ آـذـرـبـایـجـانـدـهـ کـیـ وـطـنـ پـرـورـ
 لـکـ مـیدـانـیـ دـرـ.ـ هـرـ کـیـمـثـ اـورـهـ گـیـنـدـهـ بـرـ جـزـئـیـ دـینـ،ـ
 نـامـوـسـ،ـ وـطـنـ حـسـیـ وـارـسـهـ اـورـانـثـ قـیدـینـهـ قـالـمـالـیـدـرـ.
 آـخـیـتـمـالـیـ قـانـلـارـمـ،ـ اـحـسـانـ اـیـتـمـهـلـیـ پـولـلـارـمـ وـارـسـهـ،ـ
 گـوزـمـزـکـ قـابـاغـنـدـهـ یـورـکـلـرـ پـارـچـالـیـانـ آـذـرـبـایـجـانـ مـاتـمـکـاهـیـ
 دـورـرـوـ.
 بـوـ گـونـ اـلـ بـوـیـوـکـ عـبـادـتـ،ـ اـلـ بـرـمـجـیـ دـینـ وـوـطـنـ
 پـرـورـلـکـ اـورـایـهـ کـوـمـکـ اـیـتـمـکـدـرـ،ـ کـهـ هـمـ اللـهـ،ـ هـمـ دـهـ
 حـضـرـتـ حـسـيـنـ رـاضـيـ قـالـسـوـنـ.ـ يـوـخـساـ،ـ تـقـلـيـسـثـ،ـ باـکـوـ.
 نـکـ کـوـچـهـلـنـدـهـ قـیـشـقـیرـاـ قـیـشـقـیرـاـ گـزـوبـ یـالـانـچـیدـدانـ
 باـشـمـزـیـ جـیـزـوبـ بـرـ آـزـ قـانـ آـخـیـتـمـاقـ حـسـيـنـ اوـلـادـيـهـ
 وـ رـسـتـمـ نـسلـهـ يـارـاشـانـ اـیـگـیـتـلـکـ دـگـلـ دـرـ.
 بـوـ گـونـ کـرـبـلاـ مـیدـانـیـ آـذـرـبـایـجـانـ مـیدـانـیدـرـ.
 «ـ مـلـانـصـرـالـدـینـ »ـ

بونلارڭ آنجاق اللى سىنىڭ اىۋى يىاخىن اوپۇر، گىدىر اىود چوركى يىمگە، اما يوز آللۇسى دولوشور بازارە، اول چايچى دakan لاريندە چاى ايچوب سورا گىرىپار باققال دكانلارينه و قاتىق چورك يىوب دوياندان سورا دوشورلار بازارڭ جانىنە: بىرىنىڭ ساument قاپاز قاپاز اوينياندان سورا و «درەمند» باققال لارنان ئىرا- فت ايلىدىن سورا گىدىرلەر مكتبە و اورادە ماشالله آخشامە كىمىسى گىنە درسە مشغۇل اوپۇرلار.

پوچتا قوطىسى

آغداش دە بىر شاگىرددە: دارالعرفان چۈخ يازساق شورى چىخار. باکودە بىر مسلمانە: محرىم لەك بارەسىندە يازدىقلارڭز دوغىرى در. گەلەجەتكە بىر بارەدە صحبت ايدەرىك. قىزىرى اوخوتقاقدە گورۇ- كور كە بىزىم دوستارىمىزدىن سىگز: ياشاسون بالاجا قىزىرى! ايرواندە «زەللى» يە: يازدىقلارڭزه اينابىرىق و بىر جەقىن چاپ ايلەمەجىگىك، اما آنەد اىچسەڭز اينافارىق: مەلا، آنەد اىچسەڭز نخودە نورالدىن افندىنىڭ مرىدىلىرىك چۇماقلارينه و هان جىناڭ معارف بارەسىندە چىكىرىنى زەختلىرە و سويمەدىگى نطق لە. دانا باش كەندىنە ملايە: عمل اوپۇنار، اما سىزدە هەرن بىر يازىڭ باش نورا شىن دەت. ر. جىناپارىنە و آختادە ر. ر. جىناپ رىنە. كېچىل لە بارەسىندە يازدىقىز دوز دەك.

اعلان

قاۋاپازىيەنەن ھەر نقطەسىندە ھەربىر جور تەنلىك و طېانچە گىزدىرىمەك اىچون (قرادانچالىنىك) ديوانخانەسىندەن شەhadat نامە آلىرم، ھەر بىر شەhadat نامەنىڭ قىمتى اللى مەناتىر خواهش ايدىن ذوات كرام بىر آدرىسە. رجوع ايدەجەتكەرلەر: ايو نمرە ۹۹۹۹.

زىنغير قومپانىاسىنىڭ

تىكىش ماشىنالارى

قومپانىانىڭ مخصوصى ماغازىيەلارىنىدە ساتىلىرى

ال ماشىنالارى

مەلت اىلە

بر مناتە تىك

ویرىپور

۲۵ مناتە و بوندان

يۇخارى

ماغازە نشانى

روسىيەنەن احتىامالىي اولۇن

ماغازەلەرى وار.

وأر نەدە كە آخر تىدە. ياخشى اولاردىكە ناحق يېرە خرج اولان چوركى يەنلىرىجور مەناتى يغوب يوخسول اوشاقلارى اوخوداسكىز و اونلارە تىرىلىت ويرەسگۈز تا اينكە اونلار يلويندە سىزىڭ تايالارڭىزە اود وورماسونلار و باقلارڭىزى قىرماسونلار و آتالارڭىزى و اوکوز لرڭىزى قوپىر وقلارىنى كىسمەسۋەلى. اوچنجى مىسىلە بودر كە يىلە حساب كە قارا كەلە قىند قويمور كە ملاalar بو سوزى ديسونلى پس جماعت نىه باشا دوشىمىرىلى كە بو گۈزىل پوللار خرج اولوب گىدىرسى و ملاalarde جىيشتەن مەنلەسىندە اوتىرى آغىزلارىنى اعانە شامىلە مەرىلىوبىز، يىلە اولاندە جماعت گىرك اوزلېرى بو پوللارى يغوب لازم اولان يېنە صرف ايلىسونلر. و بىرە بورا- سىنىيەدە يىلەسىن كە ملاalar همان شىرنى مەجلەسىندە آلدېقاڭىزى قەندىرى آغىدام بازارندە دakan گۈزىرەپ ساتىدىلار اونىڭدە پولىنى پاكىتىدىكى پولون اوستەنە قوپوب اوركلىرىنىڭ اوستەنە قويدىلار كە يولىدە سوپۇق اونلارە اثر ايلىسون و قەندىرى ساتانىدەدە بىرەنىڭ قەندى او بىرى ملاانىڭ كەندىن سەرەت مەنقال اسکىك گەلمىشدى اوڭىڭىزى گورە ايو صاحبىنەن گلایىه ايدىرىدىكە مەگا قەندىن بالاجەسىنى ويرەبىر چوح اولا يىلىر كە سودا شاكىت اينسون.

كىشكۈل

دعا

ملا عمۇ، آخى بىنە بىر انگەلە دوشىمىش چۈن كە بعض وقىتلارە گاھىن بىر اتفاق دوشوردى مىزىعە اھلىرندىن مەنەم يائىمە گۈلۈرلەر ايدى صىغە اوخوتسونلار و دىبوردىلر كە قزىك و اوغلانىڭ باشلارىنىدە آغروسى وار، صىغە اوخويان زمان آغرينى دە كىس بىنە بونلارڭ سوزلىرىنى ئەرافت حساب ايدىوب دىبوردومك ايلە شەئى يوخىدۇ.

بس دىيمە كە وار ايمىش: حسىلەقلى آقا پىريخود ملاسى ملا احمد جەنم زادە همان دعائى يىلورمىش. ايش يىلە اولان صورتىدە جماعت مەندىن نەرت ايدىوب يىغىلىدىلار ملا احمدك باشىنە، داهى هىچ كىس بىنەلە گلوب صىغە اوخوتمورلار قالموشام لابد، لاعلاج و بىر بارەدە جماعتى دە قەناماق يو خىدر، چۈنكە من باش آغروسى كىسمك يىلىمەم ھەرچە ملا احمدە توچىم بىخىل لەك ايدىوب اورگەتىمىر. ايمىدى علاج قالوب سىز جىناپلەرە بلەك بىر ايلە دعا يىلىن ملا يىرى يىلەسىز مەگا نىشان ويرەسىز گىدۇب هان دعائى اورگەنم. والسلام.

ادارەدن: يازارىق حاجى عىسى افندى يە سزە او دعائىي اورگەتۈن.

نەمار

مكتبەنەن بىر ياخشىلىقى قالسون كەنارىدە، اما آلىش ويرىشە چوخ مەفعىتى وار.

مەنلە، آغداشىدە. نە قدر كە مكتب يوخ ايدى - يازىنچى دكانچى لار معطل قالمشىدىلار. اما ايندى اللە شەكر، ياخشى در، اودە مكتبەنەن بىر كەنلىن: مدیر جىناپلەر گون اورقا وقىتى شاگوردلىرى بىر را خىر ايولىرىنە كە نەمار ايدىوب گىنە گلسونلار مكتبە. سوز يوخ

مسجدہ وقف اولنان بر باب دکانی خلوتجه یازدیریں اوز آدینه۔
بر گونی هفتما سیدوف یره یخیلوب باشلیور چالاماغه، درحال،
جندار اوروح اولچن دعوت اولنوب ملا محمدون فاخوشلدنی
کشف ایتمگه شروع ایدورلر. آخرده معلوم اولور که وقف
دکانی چوب اولوب قالوب بو یازیق سیدوفیگ بوغازندہ. ایدی
آ ملا عموم آند ویرورم سنی قوچانا چایی نک کنارنده اولان بر
نفر چایچی نک ایماننه درحال بر قابل چوپیچی تاپوب گوندرسن
بو مظاوم سیدوفک چوپونی چخاردوب اونک وجودینی تمددکدن
قورتاراسوز. باش آغرسی اولدی عفو ایدسوز.

صوفی زنیل

زلزلہ

بر مجلسده، علمالرث حضوری اولان یردہ (ایتالیا) مملکتندہ
اولان ززلزلہ بارہستندہ ذاتیشبق اولدی. آخوند علی قلی بو
زلزلہ سب اورا اهالیسنک یولدان چخنوب خدای تعالیٰ نی اونوتما
لرندن «اوایبی بر غضب الهی به گرفتار اولدقلی بنی ییان ایتدی.
لائن شیخ جنابلی بیوردیلر که خدای تعالیٰ یدنچی یرلے
آنندہ بر اوکوز خلق ایدوب که بر همان اوکوز گوینوزلرندہ
قرار دوتوب کے تفصیلی سراج القلوب صاحبی علیه الرحمہ بیان
ایدوب و همچین ملا فتح الله جنابلی یده ن والقلم آیهسنک تفسیر نده
ذکر ایدیں. همان اوکوز اعضاشت هانسی طرفنه حرکت ویرسہ
او وقت ززلزلہ اولار و بر غیر روایته گوره الله تعالیٰ بر ملک
یارادوب و یرلک دامارلاری همان ملک الینددر هر وقت حکم
ایدر که فلاں مملکتک داماری نی چک، نجه که نچه ایل بوندان
اقدم شیروان اهالیسنه بر بویاه بلا نازل ایتدی. ایدی بو ایکی
تفطہدن بری شکدن خالی دگل: یا اینکه اوکوز اعضاشت حرکت
ویروب و یا خود ملک یرلک داماری چکوب.

ایمدی بز معطل قالمشوک که بولارک هانسینه ایناناق: هر
یکیسیده معتبر علمالرمذنر، او خوجیلاردان توقع ایدیریک اوز
فکر لرینی یازوب بزی خاطر جمع ایتسوئلر.

(دیندار)

سؤال لسر

او خوجیلاریمزدان توقع ایدیریک که هر کشك وقتی مفتهد،
و سؤالرہ جواب یازوب گوندرسون اداره مزه، اما پاکیتک
اوستنه مارقه یا پیشیدیرو ماسون که کاغذ تیز گلوب چاتسون.
(۱) ایکی اوج ایل قافقازد نچه مسلمان قرائت الخانہ سی
آچیلمشدی و ایندی بو ساعت نچه سی قالیر!

(۲) نخو شہرنده هانسی عالمدر که بیوروب: «داها بوندان
سورا مسلمانلوق گوتورولدی، چونکہ عثمانی ده حکومت گیچدی
بر پارا اویون بازارلک الله».

قابلیت

دنیادہ اللہ تعالیٰ اوج قسم آدام خلق ایلیوب.

بر قسمی لاب بی قابلیت لردر که هیچ بر شائی المرندن
گلمیر.بر قسمی ده او جور آداملار در که آنجاق اونلارک قابلیتی
آلچاق بر شائی ده و بر صنعتده در، ملا، بری معامدر، انجینادر،
بری درویش در، بری ملا، ملا میں ابوطالب کیمی رمل آتماقدن
سوایی دخی اوز گه بر ایش باجarmaz.اما بر قسم آداملار وار که اونلارک قابلیتی هر بر شائی
چاتیر. ملا، گوتورک داشکند شهرنده سید جواد آقا کیرمانی نی:
بوئک علمی نک انتہاسی یو خدر، و صنعتیلک سایی یو خدر، قوی
من بیس بیس دیبوم، سن بارماقلارگی یوم: جام سنه دیسون-اولی
اولندہ میت نمازی قیلیر، چایچی دکانندہ ایکی قمار باز بیسی
ایله حسات اوستننہ دعوا سالسالار، همان ساعت آقا اوراده
حاضر اولوب اونلارک آراسنه صلح قویور، جام سنه دیسون -
شهرہ مطری دستہسی گلنندہ اونلارہ باش چکیر و شهردن راضی
یولا سالیر. بیسی انجمنک عضولینی سوگنندہ آقا رنجیده
اولور و دیبور که گناہ عضول ده دگل حریتک بناسینی قویاندہ در،
قرایہ پول یغیلاندہ گرک پول لاری آقا اوزی پایلیا و راضی
اولماز که او پول لاردان قرایہ هیچ اولماسہ بر حصہ یتشمسون
غرض، هله سوزوم چو خدر، اما قورخورام چو خ دانیشام
آدیمی قویاسان لاغلاغی.

«لاعلافی»

چوب

من بالاجه اولان وقت فکریمه گلور بزیم غفار آدیندہ بر
نوکریمز وارايدی. اولنلریگڑہ اللہ رحمت ایلسون بر گونی ملم
رحمتیلک بابام ندن اوتری ایسه نوکریمزی مسجدہ گوندرمشی.
نوکر مسجدہ گلوب گورور که هیچ کس یو خدر فرصتی
غلمیت یلوب یواش یواش مسجدک محلہ سندہ اولان گاوالي آغا جنه
چخوب او قدر گاوالي بیس کے بر وقت بی هوش حالندہ
گلوب یخیلیر. آخشم بزه خبر اولور که نوکریمز برک ناخوش
لیوب. درحال بابام آدم گونربوب جندار ملا کاظمی چاغر تدی
ملا کاظم گلن کیمی طاس قوروب باشلادی او خروج او خوماقدہ.
خلاصه، آخرده معلوم اولدیک مظلوم توکرون بوغازیتندہ چوب
قالوب. او ساعت تمام خالانی گنوردوب چوق زحمتله چوبی
چخار تدردق. باخوب گوردیک مسجد باغنده کی گاوالي نک چرده کی
ایلیشوب نوکرون بوغازندہ قالوب. هه، بوغاز دیدیم یادیم بر
شائی دوشدی. جار بازار یقده اولان مسجدہ ناحیہ قاضی سی ملا
محمد سیدوف نچه ایلیس ایدی ملاق ایدردی. صوگرہ ایل کیچی
آی دولانی گون دوغی جماعت رحم ابدوب مسجدی سیدوفیگ
الدن آلدی قوچاق سیدوف بزیم نوکر غفار کیمی یونلارک آجفنه

وقت یازیر .

- الحان عید سعید -

منجلی در که هر روز ولیالنده بوتون آثار کلاتی
ترجمان علویتی عید اکبر، نازنین فیوضاتی
باق باق! نه محتشم گور نه قدسی تجلیاتی
ایشته بو گوں بزرس ایچون ایام فیض و نجات
.....
علوم طبیعیه معلمی قاضی زاده

ملanchرالدین

په . . په . . ! علوم طبیعیه معلمی .

ترکیادن یوروپایه فاچان عزت پاشا ترکیایه قایتماق ایچون
عسکر منفعته جوان تورکاره اوچ یوز اللی مین منات ویریز.

ملanchرالدین

هر شی اصلنه قایدار. اما، اوغور لادینگنک یاننده پوچوق آز.

(منم)

ای فرقه نومسکان - بر عالم نادان منم
اسلامی جمهله اوغرادان - بر ناطق کودان منم

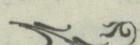
من خلقی دعوت ایله رهم - مشتاق غفت ایله رهم
غرق جهات ایله رهم - بو رزمده اصلاح منم

ظاهرده من خود عالم - هم رهنمای عالم...
باطنده لیکن ظالم - هر ایش دوتان بهتان منم!

قویام سیزی کام آلمافه - علم اوگرهنوب نام آلمافه
خلاقی سیزه رام اولماقه - پول ویرمین حیوان منم!

کین و غرضدر طیتم - بخل حسددر فطرتیم
وار تازه لردن نفرتم - خلقتده چون شیطان منم!

قویام عوامی آلدانا - دزیاده تا وار یوق قانا:
اهل معارف دن یانا - مین سوز دین بهتان منم!

من قانمار اخارج ملل - دینه وورور هر دم خلل
گلمز الیمن هر عمل - آنچاق باخان بیجان منم!

مطبوعات

«ترجمان» سون نسخه سنه یازیر: «۱۹۰۵-۶-۷-۸ تمام دورت ایل کیچدی. روسيهده بر چوق حرکتلر و تغیرلر گورول دی. بو حركت دورنده روسيه‌لی مقلتلر چوخی بر ایکی امتیاز قازاندی. ارمینلر لندن آلمش و قفلری، ملی مکتبه‌لر اوز تصرفلرینه گیری ویریلدی؛ یهودیلر بس خیلی مساعده‌لر ایدلدی؛ اسکی دین ستارو و مر روسله تمام حربت ویریلدی؛ پولیاقلارا گنه بر خیلی مساعده گوستمیلدی. فینلیاندیایه اسکی امتیاز لر و لری. کندلی لر و ایشچی لر برا آز یول ویریلدی... بو دورت ایلده خصوصی اولاراق مسلمانلار نه قازاندیلار! مسلمانلار نه ایچون دیلر! نهیه چالیشدیلر! نهیه نائل اولدیلر! اولمادیلر سه نه ایچون اولمادیلر! مسلیک سیز لکدن می، تدیلر ده قصوردن می بویله اولدی!
دلیلی، قلمی، فکری و خدمتی ایله جماعت ایچون چالیشان- لار ۱۹۰۹ محبی ایلده بو سؤالار لر حلنه همت یورسالار فائده سیز اولمازدی»

ملanchرالدین

نان کورلق یاخشی صفت دگل مسلمانلر بو نچه
زحمت و خدمتی دانماق تجربه‌لی یازیچی‌هزه یاراشماسا گرک
هر چند هی ایشیدیریک که - ملanchرالدین نه همیشه اوز ملتک
قصورنی یازیر، اما ارمی لر لر، فرنکلر لر، انگلیز لر لر اسکیک لکلرینی
هیچ یازمیر دیلر. اما، بو نلاری ظرافت حساب ایدیریک، چونکه
بنز ملتمزی ایلرس اوژونی مدح ایدوب دوره موشوح.

بو دورت ایلده مسلمانلار چوق شئی قازاندیلار: مسلمان ارمی دعواسی اولدی، چوق شهر لر، کندل قازاندیق. حتی بو سایده‌ده آجلارا یغیلان پولدان چوخ آداملار ثروت قازاندیلار.

بو دورت ایلده مسلمانلار چوق شئی ایسته دیلر که مسلمان غازیتلری آروات مسئله سندن هیچ دانیشمانو نلار و و آروات جمعیتی بر پرده ماش ویرن کلبی ووروب داغیتسو نلار یسته دیلر که بر ایکی قارا، قرمزی ساققالی ملanchرالدین خاطری بیچون یازیچی لار تکفیر ایلیسون، هامی اصول جدیدچی لر لر آغز- لاری باغلانسون.

بو دورت ایلده چالیشدق که ملا محمد امینلر لر، شما خیلی شیخ حمید پاشالار لر، قبله ملا حاجی بابالار لر، اردوبادی میر هر قصی لر لر نفوذ و ثروت لر آرتیون.

بو دورت ایلده بز چوق شیئلر نائل اولدق: سید فابریه لارم چو خالدی، ایران قونسول لارینک همتدن تریاک و مریض خانه لر ده کیلر لر سانی آرتدی، آغداش ده، مروده حاجی و آخوندلر لر ایولنده فاحشه خانه لر آجدیق.

فافقا زاده کی ایرانلی تورک مکتبه‌نده تورک دیلنده بایقوت ایله دیلر. خلاصه، نه ایسته سه لر بزده اولمادی؛ هد، آز داهما یاددان چیخار احقادیم، هامی دان اعلاسی: ملا عباسقلی کلبی محترم و وقاری بس شخص شیخ الاسلامزاولدی.

سولارینٹ ادارہ سی

قافقار معدن

مشتریلرہ خبر ویریز کہ تفلیس دہ ادارہ حارفندن قافقار طبیعی معدن سولرینٹ اسقلادی (آمباری) آچیلو بدر.

نارزان و یہس سینتو قوی نومر ٢٠

تفلیس: دوارسوو کوچہ سنده، سارادرینٹ عمارتندہ، راسیما ترانسپورت و استراخاوای جمعیتی نک فائزورندہ. تیلیفون نومر ١٥٨
Дворцовая ул. д. Сараджева, Контора Российского Транспортного и Страхового Общества. Телефон № 148.

آمبارہ قیمتاری:

واغون ایله (۱۲۰ یاششیق) هر یاششیفی ۱۱ مہنات ۸۰ قیک یاششیق ایله (۱۰۰ یاریم بو تو لقا) هر یاششیق ۱۲ مہنات ۳۰ قیک.
و یاریم بو تو لقالار ایله - هر بڑی شیشہ سی ایله ۱۴ قیک.

کتاب مغازی

غازامزدہ مکتبہ دہ اوخونان هر جور
درس و قرائت کتابلاری و بویوکلر مخصوص
نفعی کتابلر وار.

تبریز ک آخر حاللرینہ مخصوص گوزل
رنکی خریطہ ۶۰ قیک قیمتلہ غازامزدہ ساتیلور
آدريس: تفلیس کتاب فروش حاجی
علی اصغر محمدزادہ.

اعلان

(۱) حساب مسئله سی (Задачникъ)
بو کتاب مکتبہ دہ و ایولردہ حساب تعلیمی
ایچون ترتیب اولنوب ۷۶۱ مسئله سی،
۲۳۷ تعلیمات رقمیہ بی و روسلیدہ استعمال
و «بوینوز» ریزیندن قایریلمش شیلر. اولنان اولچولری و اولچولرہ دائر تعلمی
لری چاویدر. قیمتی ۳۵ قیکدر.

(۲) گوندھلک درسلری یازماق ایچون

یومہ دفتری (Дневникъ)

شاگردرلرہ گوندھلک، هفتھلک آیلک و
ایل لک نومرہ لر قویماق و درسلری یازماق
ایچون جدولاری و بعض دیگر معلوماتی
حاویدر قیمتی ۳۰ قیک
بو کتابلری آلماق ایستہین معلمہ
و کتابچیلرہ بویوک تفاوت قویؤلا جقدر.
اون عددن اکسیگنیہ پوچتا مارقالری قبول
اولنور. خواہش ایدنلرہ نالوڑ ایله
گوندریلور.

آدريس: گنجھدہ حمید بک یوسف
بگوفہ یا خود مكتب روحاںی کتابخانے سی نہ

1865 г.

1870 г.

1882 г.

1896 г.

روس و آمیریقا ریزین مانوفافتور اسی نک شرکتی

فیر ماسی تری اوغولنیق (یعنی اوچ کوشہ لی)

پتر بورخ ۵۵.

کارخانہ شیلری.

چکن ریزین قایش لری.

ریزین دن و پینقادان قایریلمش قول لار. توپ لار.

ریزین «نابویقا» لاری.

قالوش لار.

هر قسم ریزین شیلری

ریزینلرمش پارچالارہ.

و «بوینوز» ریزیندن قایریلمش شیلر.

اولنان اولچولری و اولچولرہ دائر تعلمی

لری چاویدر. قیمتی ۳۵ قیکدر.

موقع ایدیریک هر بس سفارش لاری گوندرمک

لیاپولد نیشلر لاث

تجارت خانہ سنه

ВЪ ТОРГОВЫЙ ДОМЪ

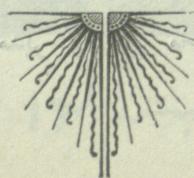
„Леопольд Нейшельеръ“

تفلیس، ایر او انسقا ادا پل ششاد قریدیندا ادا او بشیستوونک ایوندہ

تیفليس، Эриванская плош دومъ Кредтнаго Оаществا.

خواہش ایدنلرہ پریس قورانت تاخیر سر گوندریلور.

Прейсь-Куранты по первому требованію высылаются БЕЗПЛАТНО.

IV ГОДЪ ИЗДАНІЯ.

№ 2.

ЯНВАРЯ 11-го 1909 г.

МОЛЛА-НАСРЕДДИНЬ

КОНТОРА И РЕДАКЦІЯ
журнала „Молла-Насреддинъ“
Тифлісъ.
Давидовская ул. д. № 24

ЕЖЕНЕДЪЛЫНЫЙ

ПОЛИТИКО-САИРИЧЕСКІЙ И ХУДОЖЕСТВЕННЫЙ
ЖУРНАЛЪ.

Цѣна на годъ:

Съ доставкою . . . . . 5 рубб.

За границу . . . . . 6 руб.

Цѣна за объявление:

За мѣсто занимаемое строкою

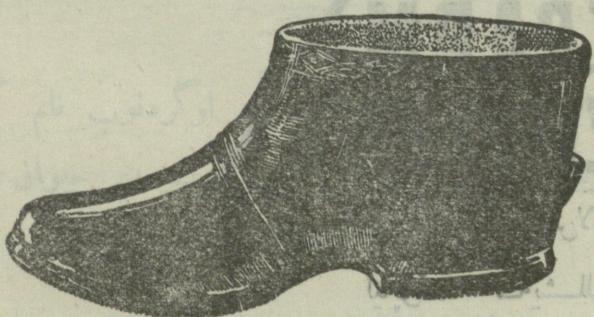
петита впереди текста 10 коп.

позади „ „ 7 коп.

ГАЛОШИ ПРОВОДНИКЪ

ПАТЕНТОВАННЫЯ

ПЕРВѢЙШІЯ ВЪ МІРѢ ПО ВЫШЕЙ
ПРОЧНОСТИ, ДОБРОКАЧЕСТВЕННОСТИ
І ИЗЯЩЕСТВУ ФАСОНОВЪ

БЕЗУСЛОВНОЕ РУЧАТЕЛЬСТВО ЗА БЕЗ-
ПРИМѢРНУЮ ПРОЧНОСТЬ КАЖДОЙ ПАРЫ

и требовать такой въ полнинѣ чираковъ Органотерапевтическаго Института
специалиста въ русской и иностранной литературѣ многочисленныя наблюдения выдающихся
ученыхъ и врачей надъ благотворнымъ дѣйствиемъ спермина при неврастениѣ, половомъ беззилѣ,
старческой дряхлости, истерії, невралгіяхъ, малокровіи, чахоткѣ, сифилисѣ, послѣдѣ
ствіяхъ, ртутного лѣченія, ревматизмѣ, сердцемъ, болѣзняхъ (ожирѣніе, склерозъ
сердца, сердечнѣнѣніе, перебояхъ, мюокардитъ), атеросклерозѣ, алкоголизмѣ, спинной сухоткѣ,
параличахъ, слабости отъ перенесенныхъ болѣзней, перегутоеміи и пр.

относятся исключительно къ спермину профессора доктора Пеля.
СПЕРМИН-ГЕЛІСЪ имѣется во всѣхъ аптекахъ и болиголовъ, а также въ терапевтическихъ магазинахъ: 1) въ вѣтѣ капель (essentiа Spermini-
Roehl) 1 франкъ—3 руб., а также 2) въ ампулахъ для инъекціи Roehl pro injecione 1 коробка на 4 ампулы—3 руб.
4 вѣтка.—3 руб. и 3) для клизмъ (Spermophil-гель про стуши). 1 коробка на 4 клизмы—3 руб.
Высыпается безвредно въ ротъ, а также въ книге „Лѣчебное листіе про сперминъ“ (1892 стр.), содержащая наблюденія рус-
скихъ и иностраннѣнныхъ врачей, а также „Органотерапевтическій Спорникъ“ (второе изданіе) съ указаніями о другихъ
органопрепаратахъ профессора доктора Пеля. Гдѣ пращать по требованію специальная научная литература.

Профессора Доктора Пеля и Сыновей

Начиная съ 1909 года (Grands-Prizes) на всѣхъ всемирныхъ выставкахъ и наилучшіе отзывы медичинскіхъ авторитетовъ.

!! ВНИМАНИЮ БОЛЬНЫХЪ !!

Въ виду появившихъ въ продажѣ вредныхъ для здоровья подложекъ Спермина, предлагаюмыихъ подъ различными названіями, необходимо при покупкѣ обращать внимание на наименіе на пакетѣ.

СПЕРМИНЪ ПЕЛЯ
Проф. ДОКТОРА ПЕЛЯ
Spermium Roehl

1901.

Симптическій имѣется во всѣхъ аптекахъ и болиголовъ, а также въ терапевтическихъ магазинахъ: 1) въ вѣтѣ капель (essentiа Spermini-Roehl) 1 франкъ—3 руб., а также 2) въ ампулахъ для инъекціи Roehl pro injecione 1 коробка на 4 ампулы—3 руб.
4 вѣтка.—3 руб. и 3) для клизмъ (Spermophil-гель про стуши). 1 коробка на 4 клизмы—3 руб.
Высыпается безвредно въ ротъ, а также въ книге „Лѣчебное листіе про сперминъ“ (1892 стр.), содержащая наблюденія рус-
скихъ и иностраннѣнныхъ врачей, а также „Органотерапевтическій Спорникъ“ (второе изданіе) съ указаніями о другихъ
органопрепаратахъ профессора доктора Пеля. Гдѣ пращать по требованію специальная научная литература.

مدى و باش محرر: جلیل محمد قلی زاده

اهم: سینه گش بودار جمعیت خیریه نک قروش قانی (ایرقوتق شاهزاده)

روتیر

8

— دیگش پول لاری منه، قروش قانی آپارک ایچنه پس لک دولدورون.

قازان شهرنده دو ما عنوازی .